

UPDATE NOVEMBER 2017

# De Duitse GmbH

Net als het Nederlandse recht kent het Duitse recht verschillende rechtsvormen om een onderneming te drijven. De rechtsvorm die het meest lijkt op de Nederlandse B.V., is de GmbH (voluit: 'Gesellschaft mit beschränkter Haftung'). In deze publicatie worden de juridische en fiscale aspecten van de (oprichting van een) GmbH kort beschreven. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de BDO Holland/Germany Desk.

## A Juridische aspecten

### I De oprichting van een GmbH

Net als een B.V. moet een GmbH worden opgericht bij notariële akte, waarin de statuten (in het Duits: 'Satzung') van de GmbH worden opgenomen. De notaris verzorgt de aanmelding van de GmbH bij de rechtbank, waarna de GmbH in het handelsregister wordt ingeschreven. Pas na die inschrijving bestaat de GmbH.

De (notaris)kosten voor de oprichting van een GmbH bedragen € 400 bij een stamkapitaal van € 25.000.

### II De organen van een GmbH

#### 1 Aandeelhouders; bestuur

De GmbH heeft ten minste twee organen: de aandeelhoudersvergadering (in het Duits: 'Gesellschafterversammlung') en het bestuur ('Geschäftsführer(n)'). Het bestuur wordt benoemd (en ontslagen) door de aandeelhoudersvergadering. Een aandeelhouder kan tevens bestuurder zijn. Het is mogelijk dat één persoon de enige aandeelhouder en bestuurder van de GmbH is.

Net als in Nederland kan een rechtspersoon (bijvoorbeeld een GmbH) aandeelhouder zijn. Maar, in afwijking van het Nederlandse recht, kan een rechtspersoon in Duitsland géén bestuurder zijn.

#### 2 Ondernemingsraad

In een onderneming met ten minste vijf stemgerechtigde werknemers in dienst, waarvan er drie verkiesbaar zijn, kan een ondernemingsraad ('Betriebsrat') worden ingesteld, maar dit is niet verplicht. De werkgever mag de instelling van een ondernemingsraad echter niet verhinderen.

De ondernemingsraad heeft verschillende rechten.

### III Aansprakelijkheid

Aandeelhouders van een GmbH zijn niet aansprakelijk voor schulden van de GmbH. Bij een faillissement van de GmbH kunnen zij hooguit het gestorte kapitaal kwijt raken (inclusief het kapitaal dat zij nog niet hebben gestort maar waartoe zij wel een stortingsverplichting zijn aangegaan – zie hierna).

Voor bestuurders kent de Duitse wetgeving een aantal vergaande verplichtingen.

Vanzelfsprekend is een bestuurder persoonlijk aansprakelijk jegens de GmbH als hij zich niet houdt aan zijn contractuele verplichtingen.

Een bestuurder is verplicht binnen drie weken een verzoek tot insolventie bij de rechtbank in te dienen als de GmbH in een (niet tijdelijke) situatie van betalingsonmacht verkeert (in het Duits: 'zahlungsunfähig' is), of als het vermogen van de GmbH negatief is (de GmbH 'überschuldet' is). Handelt de bestuurder in strijd met deze bepaling, dan kan hij persoonlijk aansprakelijk worden gesteld of zelfs strafrechtelijk worden vervolgd.

## IV De (overdracht van) aandelen van een GmbH

Anders dan de Nederlandse B.V., kent de GmbH nog steeds een aanzienlijk minimum-stamkapitaal. Dit bedraagt € 25.000. Van het stamkapitaal moet minimaal de helft zijn gestort voor de aanmelding van de oprichting bij de rechtbank. De rest kan op elk moment door het bestuur worden ingevorderd. De bestuurder dient de aandeelhouders van de GmbH te informeren als de helft van het stamkapitaal is verbruikt. Zo niet, dan dreigt persoonlijke aansprakelijkheid en mogelijk zelfs strafrechtelijke vervolging.

Als een aandeelhouder zijn aandelen in een GmbH wil overdragen, is hiervoor – net als in Nederland – een notariële akte vereist. In de statuten van de GmbH kunnen nadere voorwaarden worden verbonden aan een aandelenoverdracht; zo kan worden bepaald dat de vennootschap goedkeuring moet verlenen aan de voorgenomen overdracht. Het staat de aandeelhouders dus vrij, of, en in hoeverre, zij een vrije overdracht van de aandelen willen toestaan dan wel beperken.

Hoofregel is dat de overige aandeelhouders geen voorkeursrecht hebben als een aandeelhouder zijn of haar aandelen wil vervreemden. Niettemin kan men dit (in een notariële akte) wel overeenkomen.

## V De Unternehmergeellschaft

De mogelijkheid bestaat om een variant van de GmbH, de Unternehmergeellschaft (UG), met een stamkapitaal van slechts één euro op te richten. De UG wordt wel de 'GmbH-light' genoemd. Een UG is jaarlijks verplicht een kwart van de winst te reserveren. De hieruit voortvloeiende reserve mag alleen worden gebruikt voor verhoging van het stamkapitaal en voor de compensatie van vermogenstekorten en verliezen uit het verleden. Inschrijving in het handelsregister vindt pas plaats zodra een stamkapitaal van € 25.000 is ingelegd.

# B Jaarverslaggeving

## I De jaarrekening

Het bestuur van de GmbH is verplicht jaarlijks binnen drie maanden na afloop van het boekjaar een jaarrekening op te maken. De jaarrekening bestaat uit een balans, een winst- en verliesrekening, een bijlage en een jaarverslag.

Voor kleine vennootschappen gelden verschillende versoepelingen. Zo hebben zij drie maanden extra de tijd om hun jaarrekening op te maken. Bovendien zijn zij niet verplicht een jaarverslag op te stellen.

## II Controle van de jaarrekening

De jaarrekening moet door een accountant worden gecontroleerd. Dit geldt niet voor kleine vennootschappen.

# C Fiscale aspecten

Over de door haar behaalde winsten dient de GmbH Körperschaftsteuer (vennootschapsbelasting) en Gewerbesteuer (bedrijfsbelasting) te betalen. De jaarlijkse aangiften Körperschaftsteuer en Gewerbesteuer moeten worden ingediend voor 1 juni van het jaar volgend op het jaar waarover aangifte wordt gedaan. Als de GmbH hiervoor een Steuerberater (belastingadviseur, in Duitsland een beschermde titel!) machtigt, wordt de inlevertermijn verlengd tot en met 31 december.

## I Tarief

Het tarief van de Körperschaftsteuer bedraagt 15%, dat door de solidariteitstoeslag (Solidaritätszuschlag) van 5,5% wordt verhoogd tot 15,825%.

Het tarief van de Gewerbesteuer is afhankelijk van de vestigingsplaats van de GmbH. Het tarief varieert namelijk per gemeente en ligt ongeveer tussen de 13 en 16%. De totale winstbelasting voor GmbH's ligt daardoor tussen de circa 29 en 32%, hetgeen hoger is dan in Nederland.

## II Verliesverrekening

Winsten en verliezen uit verschillende jaren kunnen onder voorwaarden met elkaar worden verrekend. Allereerst kan een verlies tot maximaal € 1 miljoen worden verrekend met de winst van het voorafgaande jaar. Verliezen die op die manier niet verrekend kunnen worden, mogen in de volgende jaren worden verrekend, met dien verstande dat ook dan € 1 miljoen onbeperkt verrekenbaar is; van het meerdere mag nog eens 60% worden verrekend.

## III Dividenden

Dividenden zijn in beginsel vrij van Körperschaftsteuer. Voorwaarde is dat de aandeelhouder een rechtspersoon is met een aandelenbelang van 10% of meer. Als het aandelenbelang

15% of meer bedraagt, geldt de vrijstelling niet alleen voor de Körperschaftsteuer maar ook voor de Gewerbesteuer.

Voor de ontvangende aandeelhouder/rechtspersoon met een aandelenbelang van minimaal 15%, geldt 5% van de dividenden als niet aftrekbare kosten; effectief wordt dus 5% van de dividenden/winstuitdelingen belast met zowel Körperschaftsteuer als Gewerbesteuer.

#### IV De Organschaft (fiscale eenheid)

Een moedervennootschap kan samen met één of meerdere dochtervennootschappen voor de Körperschaftsteuer worden aangemerkt als een Organschaft. De Organschaft heeft gelijkenissen met de Nederlandse fiscale eenheid.

Bij een Organschaft worden alle winsten en verliezen van de Organgesellschaft (de dochtervennootschap) toegerekend aan de Organträger (de moedervennootschap). De Organträger moet vanaf het begin van het boekjaar een zodanig belang in de Organgesellschaft hebben, dat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten op de aandelen in de Organgesellschaft. Verder moet een Gewinnabführungsvertrag worden gesloten met een looptijd van minimaal vijf jaar.

#### V Bronbelasting

Uitgaande rente en dividenden zijn onderworpen aan bronbelasting: de Kapitalertragsteuer. Deze bedraagt 25% en wordt met 5,5% Solidaritätszuschlag verhoogd tot 26,375%. De Kapitalertragsteuer moet door de uitbetalende GmbH worden ingehouden en afgedragen.

Als de ontvanger een in Duitsland gevestigde vennootschap is, wordt de Kapitalertragsteuer verrekend met de winstbelasting.

Als de ontvanger een buitenlandse vennootschap is, kan deze een aanvraag bij het Bundeszentralamt für Steuern indienen om de Kapitalertragsteuer te restitueren. Een alternatief is om vooraf een vrijstellingsbeschikking aan te vragen, in welk geval de uitbetalende GmbH geen Kapitalertragsteuer hoeft in te houden.

Als de ontvanger een in Duitsland wonende natuurlijke persoon is, geldt de Kapitalertragsteuer als eindheffing.

## Contact

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderstaande adviseurs van het de Holland/Germany Desk van BDO. Voor algemene informatie, of als u vragen heeft, kunt u contact opnemen via [hollandgermanydesk@bdo.nl](mailto:hollandgermanydesk@bdo.nl)

#### Vanuit Nederland

- ▶ Sandy Bogisch +31 26 352 54 03
- ▶ Peter Bouwman +31 26 352 54 46
- ▶ Bas Wissing +31 26 352 54 08

#### Vanuit Duitsland

- ▶ Liliane Kleinert +49 40 302 935 53
- ▶ Nadine Wittkamp +49 201 872 155 04

Deze publicatie is zorgvuldig voorbereid en tot stand gekomen, maar is in algemene bewoordingen gesteld en bevat alleen informatie van algemene aard. Deze publicatie bevat geen advies voor concrete situaties, zodat uitdrukkelijk wordt afgeraden om zonder advies van een deskundige op basis van de informatie in deze publicatie te handelen, na te laten of besluiten te nemen. Voor het verkrijgen van een advies dat is toegesneden op uw concrete situatie, kunt u zich wenden tot BDO Accountants

& Belastingadviseurs B.V. of een van haar adviseurs. BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V., de met haar gelieerde partijen en haar adviseurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van handelen, nalaten of het nemen van besluiten op basis van de informatie in deze publicatie.

BDO is een op naam van Stichting BDO te Amsterdam geregistreerd merk.

In deze publicatie wordt BDO gebruikt ter aanduiding van de organisatie die onder de merknaam 'BDO' actief is op het gebied van de professionele dienstverlening (accountancy, belastingadvies en advisory).

BDO International Tax Services is een op naam van BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. geregistreerde handelsnaam.

BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam 'BDO' optreden.

BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO-netwerk en van elk van de BDO Member Firms.